

Carles V, Catalunya i la idea imperial

He estat llegint algunes coses sobre l'emperador Carles. M'he trobat algunes coses sorprenents:

A la republica de Flandes va existir una institució anomenada "the generality". Sembla que era una institució similar a la Generalitat (però més aviat amb representació territorial que nos pas dels diferents estaments socials). També llegeixo textualment que la Dutch West India Company i la Dutch East India Company estaven sotemases al control d'aquesta Generality.

Per exemple, l'illa de Staten Island (un dels barris de Nova York, que inicialment es deia Nova Amsterdam) té el nom en honor d'un tal Staten, membre de "The generality".

M'he fet enviar un llibre de Jonathan Israel "The Dutch Republic and the Spanish World" que parla de tot això (i també "The Dutch Republic: its rise, greatness and fall, 1477-1806")

He estat llegint per sobre el llibre "El imperio de Carlos V: la corona y sus territorios" d'Ernest Belenguer.

Una de les tesis de l'autor és que la idea imperial de Carles no procedia de la voluntat imperial castellana (com van dir en el seu moment Menéndez Pidal i seguidors fins a J.A. Maravall, sino més aviat estava basada en una concepció a la "catalana". Fins i tot Belenguer esmenta el símil de la mata de jonc utilitzat per Ramon Muntaner a la seva crònica

Aquesta idea era fortament defensada pel canceller Mercurino Gattinara, que amb la constància dels memorials seus que s'han conservat, es considera avui dia com a veritable autor del projecte imperial. Gattinara insistia molt en la pluralitat de territoris en que havia de manar Carles i la importància de fer-ho adequant-se a la idiosincràsia de cadascun (el seu memorial de 1519, redactat a Barcelona, segons Belenguer té molt en compte el variat model polític de la Corona d'Aragó). Textualment deia Gattinara "cada país s'ha de governar segons les seves lleis, constitucions i costums i no fer-ho així engendraria conmocions", o en un altre contexte "que la despesa no superi mai les rendes" (malauradament els descendents de Carles no li van fer gaire cas).

Aquest Gattinara manava molt. Està ben documentat? Perqué ja tornem a tenir un italià (suposadament de Saboya) amd idees catalanes, escrites a Barcelona.

També es diu al llibre que al XIX en Pròsper de Bofarull va estendre la idea de que Carles sentia predilecció per Catalunya, i que quan va ser anomenat emperador dels Romans, va dir que de tots els títols el que més el satisfia era el de comte de Barcelona. (cal esbrinar si això són idees del Romanticisme vuitcentista de Bofarull, o és un fet acceptat o mínimament documentat)

Per acabar: em sembla que al blog de la fundació es diu que a les Memòries de Carles V, on explica la seva vida política arreu d'Europa, Amèrica i la política americana hi és estranyament omesa. Inaudit.

Pep Comajuncosa